

Vakuutusmatemaattinen yksikkö

12.10.2026

Pessimistisen skenaarion mukainen lyhyen aikavälin ennuste 12.10.2026

Eläketurvakeskus (ETK) on päivittänyt pessimistisen lyhyen aikavälin ennusteen perusennusteen pohjalta. Tässä muistiossa esitetään laskelman keskeiset tulokset ja verrataan niitä perusskenaarion mukaiseen ennusteeseen. Vuoden 2027 TyEL-maksu ja sen osat vastaavat nyt työeläkeyhtiöiden vahvistettavaksi hakemaa maksuperustetta.

Laskelma perustuu ETK 1.9.2026 julkaisemaan pessimistiseen suhdanne-ennusteeseen ja pessimistisen skenaarion mukaisiin sijoitustuotto-oletuksiin. Kyseessä on esimerkkilaskelma, jossa arvioidaan voimakkaan mutta lyhytaikaisen sijoitusmarkkinashokin vaikutuksia työeläkejärjestelmään heikossa taloudellisessa skenaariossa. Eläkeuudistuksen muutokset on huomioitu samalla tavalla kuin peruslaskelmassa.

Keskeiset erot perusennusteeseen ovat korkeampi inflaatio, joka kasvattaa eläkemenoa, heikko palkkasumman kehitys, joka lisää maksunkorotustarvetta, sekä heikot sijoitustuotot, jotka laskevat vakavaraisuutta.

Heikko tuotto laskee osakepainoa ja vakavaraisuutta

Pessimistisessä sijoitustuottoskenaariossa oletetaan 12 kuukauden tappiollinen jakso lokakuusta 2026 syyskuuhun 2027 ja sitä seuraava kuuden kuukauden korjausliike. Tämän jälkeen sijoitustuotot kehittyvät perusoletusten mukaisesti.

Peruslaskelmassa osakepaino kasvaa eläkeuudistuksen seurauksena, mutta pessimistisessä skenaariossa heikot osaketuotot laskevat sitä. Vuoden 2026 lopussa osakepaino on noin 62 prosenttia ja syyskuussa 2027 enää noin 59 prosenttia, jolloin ero peruslaskelmaan on 14 prosenttiyksikköä. Korjausliikkeen aikana osakepaino nousee noin 68 prosenttiin maaliskuussa 2028. Ennustejakson lopussa se on noin 72 prosenttia eli lähes peruslaskelman tasolla.

Eläkevarojen nimellinen sijoitustuotto on vuonna 2026 noin 3,8 prosenttia ja vuonna 2027 noin -4,6 prosenttia. Tuotot jäävät vastaavina vuosina 5,4 ja 9,6 prosenttiyksikköä peruslaskelmaa heikommiksi. Vuonna 2028 tuotto nousee korjausliikkeen seurauksena 9,4 prosenttiin eli 4,3 prosenttiyksikköä peruslaskelmaa korkeammaksi.

Osaketuottokerroin on vuonna 2026 noin 7,7 prosenttia ja vuonna 2027 noin -8,8 prosenttia. Vuonna 2028 se nousee noin 10,7 prosenttiin. Ero peruslaskelmaan on vastaavina vuosina -7,7, -13,2 ja 6,1 prosenttiyksikköä.

Keskimääräinen vakavaraisuusaste laskee nykyisestä noin 133 prosentista alimmillaan noin 119 prosenttiin syyskuussa 2027. Vuoden 2027 lopussa se on noin 122 prosenttia ja ennustejakson lopussa noin 131 prosenttia. Heikot

Vakuutusmatemaattinen yksikkö

12.10.2026

sijoitustuotot pienentävät vakavaraisuuspääomaa ja laskevat vakavaraisuusastetta. Toisaalta pienempi palkkasumma ja pienemmät vanhuuseläkerahastojen iv-korotukset hidastavat vastuuvelan kasvua ja siten vaimentavat vakavaraisuusasteen laskua.

Vuonna 2028 iv-korotukset ovat yhteensä noin –3,9 miljardia euroa, kun peruslaskelmassa ne ovat noin 3,6 miljardia euroa. Negatiiviset korotukset vahvistavat vakavaraisuutta siirtämällä varoja vanhuuseläkerahastoista vakavaraisuuspääomaan. Täydennyskerroin käy vuoden 2027 loppupuolella useana kuukautena nollassa tai sen alapuolella. Iv1-korotukset jäävät peruslaskelmaa pienemmiksi koko ennustejakson ajan.

Heikon osaketuoton vuoksi osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu jää vuosina 2026 ja 2027 yhteensä noin 6,4 miljardia euroa peruslaskelmaa pienemmäksi. Vuoden 2027 lopussa vastuu on noin –4,8 miljardia euroa. Korjausliikkeen seurauksena se nousee noin 3 miljardiin euroon vuonna 2028, kun peruslaskelmassa osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun arvioidaan jääden entistä useammin negatiiviseksi.

Pessimistinen skenaario kasvattaa tasattavaa eläkemenoa

Pessimistisessä skenaariossa työeläkeindeksi on vuodesta 2028 alkaen perusennustetta korkeampi, mikä kasvattaa eläkemenoja. TyEL-MEL-eläkemeno on vuonna 2028 noin 500 miljoonaa euroa peruslaskelmaa suurempi. Ero pienee tämän jälkeen vähitellen.

Tasattavassa eläkemenossa ero on suurempi. Vuonna 2028 tasattava eläkemeno on noin 800 miljoonaa euroa ja vuonna 2029 noin 1,1 miljardia euroa peruslaskelmaa suurempi. Tasattava eläkemeno nousee enimmillään 22,6 prosenttiin palkkasummasta vuonna 2029, kun peruslaskelmassa osuus on 19,3 prosenttia. Kehitykseen vaikuttavat indeksikorotusten lisäksi olennaisesti heikot iv-korotukset.

Heikko palkkasumman kehitys kasvattaa maksun korotustarvetta

TyEL-MEL-palkkasumma kasvaa pessimistisessä skenaariossa vuonna 2026 noin 2,1 prosenttia, kun peruslaskelmassa kasvu on 3,4 prosenttia. Vuonna 2027 palkkasumma supistuu 1,2 prosenttia, kun peruslaskelmassa se kasvaa 4,1 prosenttia. Palkkasumma jää vuonna 2027 noin 5 miljardia euroa ja tämän jälkeen vuosittain noin 6,5–7,5 miljardia euroa peruslaskelmaa pienemmäksi.

TyEL-maksu on 24,4 prosenttia vuoteen 2030 asti. Heikkomman palkkasumman kehityksen vuoksi maksutulo jää vuosina 2027–2030 noin 1,2–1,8 miljardia euroa vuodessa peruslaskelmaa pienemmäksi. Tasausvastuu supistuu tämän seurauksena nopeasti.

Vakuutusmatemaattinen yksikkö

12.10.2026

Pessimistisessä laskelmassa TyEL-maksua korotetaan vuodesta 2031 alkaen 2,0 prosenttiyksikköä 26,4 prosenttiin. Korotustarvetta lisää vanhuuseläkkeiden rahastoinnin kasvattaminen. Peruslaskelmassa maksu pysyy 24,4 prosentissa koko ennustejakson ajan.

Maksunkorotus hidastaa tasausvastuun supistumista, mutta ei riitä palauttamaan rahoitustasapainoa. Tasausvastuu on ennustejakson lopussa noin 6 miljardia euroa eli 6,2 prosenttia palkkasummasta ja noin 28 prosenttia seuraavan vuoden tasattavasta eläkemenosta. Vähimmäismäärän ylittävä osa jää noin 1,7 miljardiin euroon, kun peruslaskelmassa se on noin 17,7 miljardia euroa.